

Блеснува жетва, светла бъднина—
Ще никнат нявга, с сълзи горчиви,
Засяти на доброто семена.

(Ж. М. С.—34).

— Из друма, през припаднала вечер, се движихи стадо, и
след него овчар.

Със свирка свири,—свирка жалби дума . . .
О, жалби тайнствени на родния край! . . .

(„Вечер“; Ж. М. С.—35)

Поета обича вечерните картини, които най-вече докладват на неговото настроение и чувства—тъга по забленуването, неизживяното още. Родните поля му навяват тъжни мисли, спомени по безгрижни дни, ранните му детски желания, останали непостигнати; и спомени за труда упорен, и теглото, и рано сбрънканото чело. И чувствува, че всичко е изгубил—и майка, и баща, и близката утеша душица—и че ~~не~~ може да изживее неволите, що виснат над родния край.—

О, роден край; и в теб неволи веч
Децата ти прокуждат надалеч!
Ала една утеша го крепи, че
—широк е бож свет
Отечество и враг ще найде вред.

(„Прокуден“ (Ж. М. С.—33).

Далеч от родния край и своя бащин дом, Ракитин живее със спомените за тях. Често в тишина, кога припадна мрак, той сеща в душата му да се пробужда мелодия, и да то люлее в полудрямяка. Тогава—

Възкръсват спомени на детство непостижно:
Огнище бащино, догаря тъжен ден,
Унива вятър вжи, пък аз лежа безгрижно
Край пламналата пещ,—и майка ми до мен
Преде и ме приспива с песен на устата—
О, майко, твоя лик в душата ми живей,
Кога акордите замлъкнат в тишината
И в мрака ехото им занемей.

(Ж. М. С.—53, (41)

Спомените по бащиния дом го преследват като носталгия; тая постоянна мисъл го гнети; в безсъници той изживява плача на цветята, и утрото го сварва в мисъл по дома:

През цяла нощ аз мислех за дома си
Где, може би, ще се завжрия пак;
Мисълта му е свързана с образа на въжделена девойка:
За теб аз плаках в ношний мрак.